

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Velkommen til FMS. Foder. Mark. System.

Formålet med værktøjet er:

At vurdere de økonomiske konsekvenser på bedriftsniveau af forskellige foderforsyningsstrategier med tilhørende markplaner og at beregne produktionsomkostningerne for foder- og salgsafgrøder.

Overordnet er værktøjet delt op i fire moduler:

Foderplanlægning – Kvæg Konventionel. Modulet vedrører foderplanlægning til kvæghold (konventionel), hvilket danner baggrund for markplanen. Modulet kan anvende enten normdata for maskinomkostninger eller egne maskinomkostninger, som beregnes i Mark og Maskiner. Husk at vælge driftsgren inden du åbner modulet.

Foderplanlægning – Kvæg Økologisk. Modulet vedrører foderplanlægning til kvæghold (Økologisk), hvilket danner baggrund for markplanen. Modulet kan anvende enten normdata for maskinomkostninger eller egne maskinomkostninger, som beregnes i Mark og Maskiner. Husk at vælge driftsgren inden du åbner modulet.

Foderplanlægning – Svin. Modulet vedrører foderplanlægning til svinehold, hvilket danner baggrund for markplanen. Modulet kan anvende enten normdata for maskinomkostninger eller egne maskinomkostninger, som beregnes i Mark og Maskiner. Husk at vælge driftsgren inden du åbner modulet.

Mark og Maskiner. Her beregnes egne maskinomkostninger inkl. Maskinstation. Beregningerne kan laves på baggrund af markplaner fra Foderplanlægning, som overføres automatisk til "Mark og Maskiner". Alternativt kan "Mark og Maskiner" anvendes alene, så indtastes afgrøder eller markplan direkte i Mark og Maskiner.

Over alt i programmet kan der indtastes i de gule felter. Hvis der er for udvalgte værdier i programmet, kan disse tilsidesættes ved at indtaste egne værdier i et gult felt ved siden af. Når der efter en beskrivelse til et indtastningsfelt står VÆLG, skal du klikke i feltet og derefter vælge en værdi i den tilhørende dropdown menu.

Først skal vi oprette en bedrift. Udfyld de gule felter.
Brug altid punktum til at adskille dag, måned og år.

Så skal vi navngive de to scenarier vi ønsker at lave beregninger på. Scenarierne er forskellige sammensætninger af foder som vi kan sammenligne. Det første scenarie kalder vi 2/3 majs, da det indeholder 2/3 majs og 1/3 kløvergræs.

Det næste scenarie kalder vi 2/3 kløvergræs, da det indeholder 2/3 kløvergræs og 1/3 majs.

For at bekræfte dine valg skal du til højre for felterne klikke på de gule dropdownmenuer og vælge "Anvendes", ved begge scenarier. Klik derefter på knappen "Vis kun scenarier der anvendes".

Under "Generelle grundoplysninger" kan du indtaste informationer såsom driftsform, løn, brændstofs priser osv. I denne gennemgang har vi allerede tilføjet disse oplysninger.

Under "Oplysninger om markdrift" skal du vælge hvilken jordtype din bedrift har, hvor mange hektar det samlede omdriftsareal er, antal slæt i kløvergræs, vi vælger jordtypen "JB 5-6" og en 5-slæt strategi.

Afslut med at gemme dine informationer.

Foderplan kvæg

Næste skridt er at indtaste oplysninger om ydelsesniveau og foderration. Start med at klikke på fanebladet "Foderplanlægning – Kvæg konventionel"

Klik på dropdownmenuen til højre for ydelsesniveau og vælg det kilo EKM der passer til din målsætning. I dette eksempel vælger vi 10.500 Kilo EKM. Derudover skal du vælge om racen er Tung eller Jersey.

Programmet foreslår nu et standard foderniveau som er optimeret i NordFor i forhold til det valgte ydelsesniveau. Såfremt du ønsker at anvende eget foderniveau indtastet dette i det gule felt nedenunder.

Angiv derefter kælvningsalder. I dette eksempel vælger vi 25 måneder.

Nu skal du angive om du kører med fast foderration hele året rundt, eller vil dele den i en sommer og vinterration. Såfremt du kører med fast ration hele året rundt, kan du indtaste 365 i det gule felt udenfor "Sommerfodring af malkekøer".

Nu skal du vælge foderrationer til malkekøer, samt goldkøer og opdræt. Vi starter med at vælge en foderration til malkekøerne med 2/3 majs i scenarie 1, og en foderration med 2/3 kløvergræs i scenarie 2.

Længere nede på siden skal du vælge en årlig foderration til årsopdræt og goldkøer. Ved årsopdrættet kan du vælge imellem to forudvalgte foderrationer eller indtaste din egen i de gule felter. Mens du ved goldkøerne enten kan acceptere den forudvalgte foderration eller indtaste din egen, ligeledes i de gule felter.

Nederste på siden kan du vælge staldsystem og strøelse. Vi vælger "Sand i sengebåse" og ændrer ikke på foreslået "Forbrug pr. dag."

Oppe i toppen af siden under "Markplan" kan du nu aflæse den beregnet markplan med udbyttens niveau og arealkrav.

Ved "Anvend automatisk markplan", vælges Ja.

Gem nu dine oplysninger.

Justering af udbyttens niveauer

Det er klart udbyttens niveauerne der har den største effekt på produktionsresultatet.

Så nu vil vi prøve at ændre udbyttens niveauerne under fanebladet "Normer og kalkuler" for at se effekten på resultatet.

Klik på fanebladet "Normer og kalkuler".

Prøv nu at reducer udbyttet i Vårbyg til 5000 kg. pr. hektar

Gå derefter tilbage til "Totaløkonomi foder" og se resultatet – det negative resultat på bundlinjen er nu reduceret til ca. 64.000 kr., i stedet for ca. 70.000 kr.

Nu vil vi prøve at ændre på udbyttet i majshelsæd for at se effekten af dette.

Klik på fanebladet "Normer og kalkuler".

Prøv nu at reducer udbyttet i Majshelsæd til 9000 FEN pr. hektar.

Gå derefter tilbage til "Totaløkonomi foder" og se resultatet – nu er resultatet på bundlinjen blevet positivt med ca. 12.000 kr. i scenariet hvor kløvegræs udgør 2/3 af foderrationen til malkekøerne.

Nu vil vi også gerne justere udbyttet i kløvegræs, for at se hvilken effekt det har på bundlinjen sammen med de foregående justeringer, i udbyttet på Vårbyg og Majshelsæd

Klik på fanebladet "Normer og kalkuler".

Nu opjusterer vi udbyttet i "Græs til slæt" fra 10.000 til 11.000 FEN pr. hektar.

Gå derefter tilbage til "Total økonomi foder" og se resultatet – nu er resultatet på bundlinjen steget til ca. 45.000 kr. i scenariet hvor kløvegræs udgør 2/3 af foderrationen til malkekøerne.

Print

Hvis du vælger at printe "Totaløkonomi foder", kan du se de valgte scenarier side om side, opdelt på stykomkostninger, stald og mark samt maskinomkostninger og enhedsomkostninger.

Hvis du vælger at printe fanen "Balance foder", kan du se en side med overblik over bedriftens areal, foder, korn, halm og næringsstoffer.

Hvis du vælger at printe fanen "Nøgletal foder", kan du se et overblik over de producerede mængder afgrøder i forhold til foderbehovet.

For at printe resultaterne skal du trykke på "CTRL + P" på dit tastatur eller via menuen i venstre hjørne.

Husk at gemme efter du har printet ud.

Tilpas normer og kalkuler

Start med at klikke på fanebladet "Normer og kalkuler" som du finder i bunden af skærmen.

Priser og kvantum på denne side er standardtal fra budgetkalkuler på Farmtal Online. Under alle værdierne er det muligt at indtaste din bedrifts specifikke værdier i de gule felter.

Vi kan nu tilpasse kalkulerne til bedriftsniveau, eller vælge at se resultatet af vores scenarier først.

I dette tilfælde ønsker vi at tilvælge "Jordleje incl. hektarsøtte".

Dette gør vi ved at indtaste "1" under de aktuelle afgrøder fra markplanerne.

Nu kan du se prisen for jordleje pr. afgrøde, eller man kan indtaste sin egen jordlejepris incl. hektarstøtte, i de gule felter nedenunder.

Se resultat af scenarier

Vi vil nu se resultatet af vores to scenarier.

Start med at klikke på fanebladet "Totaløkonomi foder" som du finder i bunden af skærmen.

Under "Forskel i resultat" kan vi nu se produktionsresultatet under de valgte scenarier.

For at se forskellen skal du vælge et scenarie til sammenligning.

Vælg scenariet "2/3 majs" som udgangspunkt for sammenligning og check resultatet.

Som du kan se, er der ved scenarie "2/3 kløvergræs" en negativ bundlinje effekt på ca. 70.000 kr.

Hvis man ændrer sammenlignings scenariet til "2/3 kløvergræs" kan vi nu se en positiv bundlinje effekt.